

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de avocatul Modval Ion în interesele lui Crozu Simion,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 04 iulie 2016, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Crozu Simion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Borș Nicolae, Buşmachieu Vasile și Buşmachieu Ion împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chişinău, Consiliul comunal Băcioi, Primăria comunei Băcioi mun. Chişinău, intervenient accesoriu Crozu Simion, cu privire la declararea ilegală și anularea actelor administrative,

acțiunea reconvențională a Consiliului comunal Băcioi și Primăria comunei Băcioi împotriva lui Borș Nicolae, Buşmachieu Vasile și Buşmachieu Ion, privind declararea ilegală și anularea actelor juridice,

c o n s t a t ă :

La data de 02 februarie 2009, Borș Nicolae, Buşmachieu Vasile și Buşmachieu Ion s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chişinău, Consiliul comunal Băcioi, Primăria comunei Băcioi mun. Chişinău, intervenient accesoriu Crozu Simion, cu privire la declararea ilegală și anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii au indicat că, în temeiul contractului de donație nr. 1289 din 20 mai 1999 au devenit proprietari a două imobile cu suprafața de 187 m² și 104 m², și a terenului aferent cu o suprafață de 0,3046 ha, hotărele pământului fiind indicate în anexa la contractul de donație.

Donatorul Buşmachieu Andrei, în conformitate cu hotărârea judecătorei Ialoveni din 29 decembrie 1997, a fost recunoscut moștenitorul represatului

Buşmachieu Iachim, iar comitetul executiv raional Ialoveni, gospodăria experimentală Băcioi și cooperativa Aliat, au fost obligați de a transmite în proprietate două bunuri imobile cu suprafața de 187 m² și 104 m², care a aparținut persoanei represate și ulterior reabilitată.

În temeiul acestei decizii, Primăria com. Băcioi prin decizia nr.5/2 din 27 aprilie 1999 a dispus restituirea terenului aferent bunurilor imobile cu suprafața de 0,3 ha, lui Buşmachieu Andrei. Ulterior, s-a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu repartizarea lotului de teren de 0,3046 ha, fiind înregistrat la organul cadastral sub nr. cadastral 5511200018, iar ulterior reînregistrat sub nr. 5511211220.

La data de 04 aprilie 2008, Borș Nicolae s-a adresat cu o cerere privind divizarea lotului de teren la Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău despre perfectarea planului geometric, care nu a fost executată din motivul că o parte din terenul cu nr. cadastral 5511211220 se suprapune cu terenul cu nr. cadastral 5511211216, care este înregistrat după Administrația publică locală în baza dispoziției Primăriei Băcioi nr. 93 din 2007.

La data de 05 septembrie 2008, reclamanții au expediat o cerere Oficiului Cadastral Teritorial prin care au solicitat anularea modificărilor privind înregistrarea dreptului asupra unei părți a lotului de teren cu nr. cadastral 5511211216, înregistrat după Administrația publică locală Băcioi, în partea suprapunerii cu lotul de teren cu nr. cadastral 5511211220, însă nu au fost informați despre rezultatele examinării cererii.

Mai menționează reclamanții că, la data de 10 octombrie 2008, Consiliul comunal Băcioi prin pct. 2 al deciziei sale a permis vânzarea-cumpărarea terenului aferent depozitului, atribuit din contul cotei valorice a fostei gospodării agricole, lui Crozu în mărime de 0,06 ha la prețul de 55 200 lei, deși în hotărâre nu se face trimitere la nr. cadastral și nu este anexat planul terenului.

Consideră reclamanții că, prin decizia Consiliului comunal Băcioi nr. 6 din 10 octombrie 2008, pct. 2, reclamanții sunt vătămați într-un drept recunoscut de lege și anume dreptul de proprietate.

La data de 07 noiembrie 2008, reclamanții au expediat cerere prealabilă Consiliului comunal Băcioi, însă nu au primit nici un răspuns.

Solicită reclamanții prin cererea de chemare în judecată și prin cererea de completare și concretizare a pretențiilor, admiterea acțiunii, abrogarea pct. 2 al deciziei Consiliului comunal Băcioi nr. 6 din 10 octombrie 2008, anularea dispoziției Primăriei Băcioi nr. 93 din 17 iulie 2007 în partea ce ține de înregistrarea terenului cu nr. cadastral 5511211216 după administrația publică locală, obligarea Întreprinderii de Stat Cadastru de a radia din Registrul bunurilor imobile terenul cu nr. cadastral 5511211216 și obligarea de a stabili coordonatele terenului beneficiarilor Borș Nicolae, Buşmachieu Vasile și Buşmachieu Ion conform planului geometric anexat la Actul de constatare pe teren din 05 iunie 2008 întocmit de S.R.L.

„Geocarm-Grup”, abrogarea deciziei Consiliului comunal Băcioi nr. 3/12 din 23 aprilie 2010 în partea ce ține de anularea deciziei nr. 2/5 din 27 aprilie 1999, încasarea de la Consiliul comunal Băcioi și Primăria Băcioi a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei pentru fiecare și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 4500 lei.

La data de 18 iunie 2010, Consiliul comunal Băcioi și Primăria comunei Băcioi au înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Borș Nicolae, Bușmachiu Vasile și Bușmachiu Ion, privind declararea ilegală și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren nr. 038946 din 03 mai 1999 și a contractului de donație din 20 mai 1999.

În motivarea acțiunii reconvenționale au indicat că, la data de 23 aprilie 2010, prin Decizia nr.3/13 s-a anulat decizia 5/2 din 27 aprilie 1999. Potrivit deciziei 5/2 din 27 aprilie 1999 privind restituirea terenului aferent, lui Bușmachiu Andrei, fiul lui Bușmachiu Ioachim i-a fost restituit terenul aferent cu suprafața de 0,3046 ha, indicându-se drept temei hotărârea judecătorească din 29 decembrie 1997., ceea ce contravine legislației în vigoare, deoarece în hotărârea judecătorească este indicat restituirea a două terenuri cu suprafața de 187 m² și 104 m², dar nu suprafața de 0,30 ha.

Totodată, conform art. 4 din Codul funciar, terenurile foștilor represați nu se restituie dar se atribuie în condițiile art. 11. Astfel, Consiliul comunal Băcioi și Primăria Băcioi au concluzionat că a fost comisă o eroare de către specialistul pentru reglementarea proprietății funciare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2011, s-a admis acțiunea reclamanților Borș Nicolae, Bușmachiu Vasile și Bușmachiu Ion. S-a declarat ilegală și s-a anulat dispoziția Primăriei Băcioi nr. 93 din 17 iulie 2007, în partea ce ține de înregistrarea terenului cu nr. cadastral 5511211216 după Administrația Publică Locală a comunei Băcioi. S-a declarat ilegală și s-a anulat pct. 2 al deciziei nr. 6 din 10 octombrie 2008 al Consiliului comunal Băcioi, prin care s-a permis vânzarea-cumpărarea terenului aferent depozitului, atribuit din contul cotei valorice a fostei gospodării agricole lui Crozu Simion în mărime de 0,06 ha. S-a obligat întreprinderea de Stat Cadastru să radieze din Registrul bunurilor imobile înscrierea privind dreptul de proprietate al Administrației Publice Locale a comunei Băcioi asupra terenului cu nr. cadastral 5511211216, înregistrat în temeiul dispoziției primăriei Băcioi nr. 93 din 17 iulie 2007. S-a declarat ilegală și s-a anulat integral decizia Consiliului Comunal Băcioi nr. 3/12 din 23 aprilie 2010 cu privire la anularea unor decizii ale consiliului local. S-a declarat ilegală și s-a anulat decizia Consiliului Comunal Băcioi nr. 3/13 din 23 aprilie 2010 cu privire la examinarea cererii lui Crozu Simion despre anularea deciziei nr. 5/2 din 27 aprilie 1999. S-a declarat ca ilegală și s-a anulat decizia Consiliului Comunal Băcioi nr.2/5 din 03 martie 2010. S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău să stabilească coordonatele terenului reclamanților Borș Nicolae, Bușmachiu Vasile și Bușmachiu Ion în conformitate cu

planul geometric anexat la Actul de constatare pe teren la modificarea planului cadastral și/sau geometric din 05 iunie 2008 întocmit de S.R.L. „Geocarm-Grup” și să rectifice înscrierile în registrul bunurilor imobile, inclusiv referitor la suprafața terenului care a fost determinată în urma măsurărilor de 0,3673 ha. S-a respins acțiunea reconvențională a Consiliului Comunal Băcioi și a Primăriei Băcioi privind declararea ilegală și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 038946 din 03 mai 1999 eliberat lui Bușmachiu Andrei și a contractului de donație din 20 mai 1999, prin care donatorul Bușmachiu Andrei a donat donatarilor Borș Nicolae, Bușmachiu Vasile și Bușmachiu Ion terenul cu nr. cadastral convențional 5511200018.

La data de 13 februarie 2016, Crozu Simion a depus cerere de revizuire asupra hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2011, solicitând admiterea cererii de revizuire cu pronunțarea unei încheieri prin care să fie admisă cererea de revizuire, casarea hotărârii cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cererii a invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

A indicat Crozu Simion că, în prezenta cauză a fost atras în calitate de intervenient accesoriu, însă a lipsit de la ședințele de judecată din motive de sănătate, iar hotărârea nu i-a fost adusă la cunoștință pentru a fi contestată în termenul prevăzut de lege. Astfel, a făcut cunoștință cu hotărârea și cu materialele cauzei la data de 29 ianuarie 2016, prin intermediul avocatului său Modval Ion, după ce aceasta a fost prezentată drept probă de către Borș Nicolae în cadrul unui alt litigiu de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, cererea de revizuire declarată de către Crozu Simion a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 18 iulie 2016 Crozu Simion a contestat-o cu recurs, iar la data de 02 septembrie a depus cerere de recurs suplimentar, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2011 cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, în prezenta cauză Crozu Simion a fost atras în calitate de intervenient accesoriu, însă, din motive de sănătate acesta a lipsit de la ședințe de judecată în care au avut loc dezbaterile judiciare și pronunțarea hotărârii supusă revizuirii, iar hotărârea nu i-a fost adusă la cunoștință părții pentru a avea posibilitatea de a o contesta cu recurs în termenul prevăzut de lege. Consideră revizuentul că această încălcare se încadrează sub temeiul emiterii unei hotărâri cu privire la dreptul persoanei care nu a fost implicată în proces.

Cu hotărârea supusă revizuirii a făcut cunoștință la data de 29 ianuarie 2016, când a fost prezentată ca probă în cadrul unui alt litigiu la cererea Crozu Simion împotriva lui Borș Nicolae.

Astfel, este nefondat argumentul expus de instanța de fond în argumentarea încheierii precum că, revizuentul Crozu Simion nu a indicat în mod expres și nu a

depus probe veridice admisibile și pertinente când i-a fost prezentată și a luat cunoștință cu hotărârea supusă revizuirii, deoarece revizuentul a probat pe deplin faptul dat, pe când instanța nu a putut argumenta motivul de neexpediere a hotărârii în modul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs constată că, recursul declarat la data de 18 iulie 2016 de către Modval Ion în interesele lui Crozu Simion, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 22 septembrie 2016, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de către Modval Ion în interesele lui Crozu Simion, cu înștiințarea depunerii referinței.

La data de 24 octombrie 2016, avocatul Pascaru Valeriu, în interesele lui Borș Nicolae a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind vădit neîntemeiată, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016.

În referință a menționat că, revizuentul invocând temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, nu a anexat la cerere probe care ar confirma faptele esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului până la emiterea hotărârii revizuirea căreia se cere. Referitor la lit. c) al aceluiași articol, Crozu Simion a participat la examinarea pricinii civile respective în calitate de intervenient accesoriu și nu a atacat hotărârea de judecată. Or, faptul că revizuentul nu a atacat hotărârea instanței de contencios administrativ nu poate fi considerat drept temei de revizuire. Totodată a indicat că, în cererea de recurs a expus aceleași motive pe care le-a indicat în cererea de revizuire.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Modval Ion în interesele lui Crozu Simion din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiurile de revizuire invocate, motiv pentru care, de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței prin care a fost respinsă cererea sa de revizuire, considerând că încheierea

este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța a neglijat argumentele invocate în cererea de revizuire.

La caz se constată că, invocând prevederile art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, Crozu Simion a depus cerere de revizuire asupra hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2011, care prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 a fost respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă, deoarece argumentele expuse în susținerea cererii de revizuire nu constituie temei prevăzut de art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

În cazul invocării temeiului de revizuire prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este necesară invocarea unor circumstanțe sau fapte esențiale existente obiectiv până la pronunțarea hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere și care ar putea să influențeze esențial soluția dată inițial de prima instanță.

Prin urmare, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, deoarece ultimul nu a indicat nici o circumstanță nouă, care nu i-a fost și nu i-a putut fi cunoscută anterior și care ar putea să influențeze esențial soluția dată inițial de prima instanță.

Cât privește argumentul invocat de avocatul Modval Ion, în interesele lui Crozu Simion, precum că a lipsit de la examinarea cauzei din motive de boală făcând trimitere la prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că acesta nu poate fi reținut deoarece este unul declarativ, neîntemeiat și irelevant la caz.

Or, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 26 decembrie 2011, Crozu Simion a fost prezent la ședința de judecată cât și la pronunțarea dispozitivului hotărârii, fapt confirmat de însuși Crozu Simion prin recipisa semnată și anexată la materialele cauzei (f.d.68, 72, 82).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, revizuirea este o cale de retractare, dar nu de reformare a hotărârii și în cadrul acesteia nu poate fi verificată legalitatea și temeinicia hotărârii contestate.

Prin urmare, justificat Curtea de Apel Chișinău, cu referire la art. 453 din Codul de procedură civilă, examinând temeiurile de revizuire a conchis că cererea de

revizuire depusă de către Crozu Simion nu se încadrează în prevederile legale statuate la art. 449 din Codul de procedură civilă.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului invocate în recurs, deoarece sunt lipsite de suport legal și nu pot constitui temei de admitere a recursului în sensul invocat, or acesta nu conține temeuri care ar indica expres la ilegalitatea încheierii recurate, prin care s-a dispus la caz respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă, mai mult că sunt similare celor invocate și în cererea de revizuire.

Curtea de Apel Chișinău corect a concluzionat că, Crozu Simion a depus cererea de revizuire cu depășirea termenului de 3 luni prevăzut la art. 450 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

Crozu Simion a indicat că a făcut cunoștință cu hotărârea din 26 decembrie 2011 în cadrul unui alt litigiu, însă nu a indicat în mod expres și nu a demonstrat prin probe veridice, admisibile și pertinente când i-a fost prezentată și a luat cunoștință cu această hotărâre.

Prin urmare instanța de recurs reiterează că, Crozu Simion a fost prezent la pronunțarea hotărârii a cărei revizuire solicită, ceea ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 decembrie 2011 și prin recipisa semnată (f.d.68, 72, 82). Plus la aceasta, Crozu Simion nu a contestat hotărârea folosind căile de atac în ordinea și modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun a nu se expune pe celelalte argumente invocate în cererea de recurs, din motiv că acestea se referă nemijlocit la fondul cauzei, fapt ce nu are relevanță la admisibilitatea revizuirii.

Mai mult decât atât, procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice care înseamnă, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată, ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr. 28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr. 6276/02).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Modval Ion în interesele lui Crozu Simion și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Modval Ion, în interesele lui Crozu Simion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Borș Nicolae, Bușmachiu Vasile și Bușmachiu Ion împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, Consiliul comunal Băcioi, Primăria comunei Băcioi mun. Chișinău, intervenient accesoriu Crozu Simion, cu privire la declararea ilegală și anularea actelor administrative, acțiunea reconvențională a Consiliului comunal Băcioi și Primăria comunei Băcioi împotriva lui Borș Nicolae, Bușmachiu Vasile și Bușmachiu Ion, privind declararea ilegală și anularea actelor juridice.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu